

Bokläsning: Nobelpristagare

1. Välj en bok som är skriven av en Nobelpristagare i litteratur. Jag förutsätter att varje elev på egen hand klarar detta, och jag kommer inte att hjälpa till med att hitta en sådan bok.
2. När boken är utläst ska du fundera över de frågor som följer nedan. Det är dock inte troligt att alla frågor som följer är relevanta för den valda boken. Vissa frågor är viktigare för vissa böcker.
3. Ta reda på mer om författaren och om tiden då boken skrevs.
4. Skriv en analys av din bok. Basera analysen på de av de nedanstående frågorna som verkar intressanta för just din bok. Din text ska presenteras som en "löpande text", **alltså inte i punktform**. (Inte "på frågan om budskap svarar jag ...") Denna uppgift får du ett betyg på, och betygskriterierna hittar du sist i detta dokument.
5. Du ska även presentera boken muntligt i klassen. Berätta kort om handlingen (även slutet), ta upp några (inte alla) av de mest intressanta punkterna från din skriftliga inlämning och berätta vad du tyckte om boken. Denna uppgift får du inte betyg på, men den måste ändå göras.

Verkets handling

- Ange kortfattat en allmän sammanfattning av verket. Ange eventuella bihandlingar och parallella förlopp.
- Beskriv tidsperiod, geografisk och social miljö etc.

Verkets uppbyggnad

- Vilken berättarteknik används? Är berättaren allvetande? Vem berättar? Jag-form eller tredje person? Skiftar berättarperspektivet? Tilltalas läsaren i berättelsen?
- Hur kan man karakterisera personerna i texten? Karakteriseras personerna genom sitt handlande, sina ord eller genom berättaren? Hur förändras de under berättelsens gång?
- Vilka utmärkande drag har språket? Använder sig författaren av dialoger eller är det bara berättande?
- Är verket kronologiskt uppbyggt eller är kronologin (tidsföljden) bruten? (Alltså, är boken t.ex. en enda stor tillbakablick?) Finns det någon tydlig höjdpunkt och eller vändpunkt? (Jämför med antikens *peripeti*.)

Verkets andra handling

- Vilket budskap har boken? Framgår detta tydligt? Finns det några symboler? Kan man se författarens egna värderingar och attityder till de problem som behandlas?

Författarens och verkets bakgrund och tillkomstsituation

- Vilken betydelse har omständigheter i författarens liv eller övriga diktning för förståelsen av verket? Hur har den historiska, sociala och politiska miljön, i vilket verket tillkommit, inverkat?
 - Vilken epok tillhör verket? Är boken typisk för epoken, eller är fallet det omvända? Ta reda på allt du kan hitta om epoken. Vilka århundraden avgränsar epoken? Vad är utmärkande för den? Vilka författare/verk är de mest kända från denna epok?
 - Står boken i ett förhållande till en annan text eller epok?
 - Vilka egna tankar har du om denna bok? Finns det i övrigt något anmärkningsvärt i boken som förtjänar att diskuteras?
-

Betygskriterier

Ur Skolverkets kurskriterier

Eleven skall

kunna förmedla egna och andras tankar i tal och skrift, /.../dra slutsatser /.../ så att innehåll och budskap blir tydliga och anpassade till målgrupp och syfte

ha utvecklat skrivandet som ett medel för tänkande och lärande och som ett redskap i kommande studier och arbetsliv

kunna jämföra och se samband mellan litterära texter från olika tider och kulturer

ha tillägnat sig och ha kunskap om centrala svenska, nordiska och internationella verk och ha stiftat bekantskap med författarskap från olika tider och epoker

G

☐ Eleven samlar, sovrar och sammanställer **med handledning** material för muntlig och skriftlig framställning ur olika informationskällor och drar slutsatser i en form som är anpassad efter målgrupp och syfte.

☐ Eleven tillägnar sig en bok skriven av en Nobelpristagare.

☐ Eleven analyserar boken och redovisar sina intryck i tal och skrift.

☐ Eleven redogör ev. för författarens liv samt idéer om skrivande från den aktuella epoken.

VG

☐ Eleven söker uppslagsrikt på egen hand relevant material för skriftlig och muntlig framställning samt granskar och värderar informationen.

☐ Eleven planerar i tal och skrift sin framställning väl och förmedlar med stilistisk säkerhet i olika sammanhang underbyggda åsikter på ett intresseväckande och övertygande sätt.

☐ Eleven analyserar och tolkar självständigt litterära texter och använder sig av litterära begrepp.

☐ Eleven reflekterar vid läsningen av texter över de samhälleliga och kulturella faktorer som format texten och över textens giltighet för vår tid.

MVG

☐ Eleven läser texter av många olika slag och diskuterar och analyserar texterna i förhållande till den miljö, den tid och det samhälle där de har uppstått.

☐ Eleven tolkar bildspråk och uppfattar olika innebörder i lästa texter.